

Міністерство освіти і науки України
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 8

***Сучасні технології навчання та методика їх
використання на уроках виробничого
навчання: застосування кейс-технології***

/методична розробка/

Підготувала:
РОЖКО Ганна Франківна, *майстер виробничого навчання
з професійно-практичної підготовки
кваліфікованих робітників кулінарного профілю
та ресторанного господарства*

м. Чернівці,
2022 р.

РОЖКО Ганна Франківна, майстер виробничого навчання, професія «Кухар, кондитер»

*Розглянуто і схвалено методичною комісією викладачів спеціальних дисциплін та майстрів виробничого навчання **кулінарного профілю та ресторанного господарства***

Протокол № 4 від 27 листопада 2022 р.

Анотація: Сьогодні неможливо навчати здобувачів освіти старими методами. Знань стало так багато, професійні навички стали настільки різноманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі в межах традиційних методів. Тому використання кейс-методики у навчанні дозволяє не лише поліпшити розуміння, активізувати пізнавальний інтерес, але й сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних та практичних навичок майбутнього кваліфікованого робітника. Методична розробка може бути використана педагогічними працівниками закладів професійної (професійно-технічної) освіти у процесі підготовки до проведення навчальних занять як з теоретичного, так і практичного циклу

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Кейс-метод як інтерактивний метод вдосконалення навичок майбутніх кваліфікованих робітників й отримання ними виробничого досвіду.....	5
2.1. Історія кейс-методу.....	5
2.2. Мета, цілі, типи кейсів	6
2.3. Використання кейс-методу на уроці виробничого навчання.....	9
2.4. Метод проблемних ситуацій.....	11
2.4.1. Етапи проблемних ситуацій.....	12
2.5. Переваги використання кейс-технології.....	14
3. Результати застосування кейс-методу.....	15
Висновки.....	16
Список використаних джерел	18
Додатки.....	19

1. ВСТУП

Головним завданням професійної (професійно-технічної) освіти є підготовка творчого, активного, відповідального висококваліфікованого робітника, компетентного і конкурентоспроможного на ринку праці. Перед педагогічними працівниками закладу професійної (професійно-технічної) освіти постає завдання формування такого випускника, який буде уміти швидко адаптуватися в нових умовах, активно діяти, самостійно приймати рішення, вчитися упродовж життя.

Тому існує постійна проблема вдосконалення якості освіти відповідно до вимог сьогодення та прогнозів майбутнього.

Сьогодні основні методичні інновації пов'язані з використанням активних, або як їх ще називають інтерактивних методів навчання. Суть їх полягає у тому, що освітній процес організовується на основі взаємодії, діалогу, у ході якого здобувачі освіти навчаються критично мислити, вирішувати складні проблеми на основі аналізу обставин і відповідної інформації, враховувати альтернативні думки, приймати продумані рішення, брати участь у дискусіях, спілкуватися з іншими людьми.

Проте, у роботі закладів професійної (професійно-технічної) освіти інноваційні процеси розвиваються стихійно, що стримує розвиток нового, прогресивного. Тому актуальною є проблема дослідження інноваційних педагогічних технологій та їх використання на уроках теоретичного і виробничого навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

За попередні роки багато чого змінилося у методиці проведення уроку виробничого навчання. З'явилися не тільки нові цілі, але й нові засоби навчання. Головне, що сьогодні урок розглядається не тільки як діяльність майстра виробничого навчання, а й як діяльність здобувачів освіти.

З огляду на це головним завданням майстра виробничого навчання є підготовка творчого, активного, відповідального висококваліфікованого робітника, компетентного і конкурентоспроможного на сучасному ринку праці.

Тому украї необхідно здійснювати підготовку такого фахівця, який буде вміти швидко адаптуватися в нових умовах, активно діяти, самостійно приймати рішення, вчитися упродовж життя.

Сьогодні неможливо навчати здобувачів освіти старими методами. Знань стало так багато, професійні навички стали настільки різноманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі в межах традиційних методів. На мій погляд, використання кейс-методики у навчанні дозволяє не лише поліпшити розуміння, активізувати пізнавальний інтерес, але й сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних та практичних навичок майбутнього кваліфікованого робітника.

Сучасний урок виробничого навчання – це місце, де відбуваються і навчання, виховання і розвиток особистості.

Роль майстра виробничого навчання на сучасному уроці є особливою. Він не тільки показує здобувачам освіти трудові прийоми, які формують у них точні й конкретні способи виконання дій, але й використовує сучасні методи під час проведення уроку.

Тема використання кейс-технологій надзвичайно актуальна сьогодні.

Кейс – це спеціально підготовлений навчальний матеріал, що містить структурований опис ситуацій, які запозичені з реальної практики.

Як інтерактивний, кейс-метод може застосовуватися під час закріплення знань та вмінь, що були отримані на попередніх заняттях, розвитку навичок аналізу й критичного мислення, зв'язку теорії та практики.

Особливістю роботи майстра виробничого навчання, який практикує кейс-метод, полягає в тому, що він не тільки реалізує максимально свої здібності, але й розвиває їх. Основний зміст діяльності майстра виробничого навчання включає в себе виконання декількох функцій: навчальної, виховної, організовуючої та дослідницької. Якщо у реальній діяльності закладу вищої освіти зазначені функції досить часто реалізуються окремо, то у процесі викладання кейсів спостерігається їх синкретична, органічна єдність.

2.2. МЕТА КЕЙСУ

Мета кейсу – спільними зусиллями групи здобувачів освіти проаналізувати ситуацію і виробити практичне рішення. Зазначений метод призначений для вдосконалення навичок й отримання досвіду.

Кейси (ситуаційні вправи) мають чітко виражений характер і мету. Як правило, вони пов'язані з проблемою або ситуацією, яка існувала чи і зараз існує.

Використання case методу на виробничому навчанні:

- для підвищення пізнавального інтересу здобувачів освіти до навчання;
- сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних та творчих навичок у прийнятті рішень.

В основу кейс-методу покладені концепції розвитку розумових здібностей.

Суть методу полягає у використанні конкретних випадків (ситуацій, історій, тексти яких називаються «кейсом») для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень здобувачами освіти з певного розділу навчальної дисципліни.

Метод сприяє розвитку в здобувачів освіти самостійного мислення, вміння вислуховувати і враховувати альтернативну точку зору, аргументовано висловити власну. За допомогою цього методу здобувачі освіти мають можливість проявити й удосконалити аналітичні навички, навчитися працювати в команді, знаходити найбільш раціональне вирішення поставленої проблеми.

Використання «Кейс-методу «Проблема» навчає здобувачів освіти орієнтуватися у виробничих умовах. Не просто бачити проблему, але знайти шляхи її вирішення та усунення проблеми.

Цілі кейс-технологій:

- аналіз інформації (самостійно та у складі групи);
- пошук ключових проблем запропонованого завдання;

- пошук відомостей, які необхідні для вирішення завдання;
- пошук та оцінка альтернативних шляхів розв'язання завдання;
- обрання найкращого рішення і складання плану дій.

Типи кейсів

Існують такі типи кейсів:

- кейс-випадок,
- кейс-вправа
- кейс-ситуація.

Кейс-випадок – це короткий кейс, який розповідає про окремий випадок. Його можна використовувати під час заняття для того, щоб проілюструвати певну ідею або підняти питання для обговорення. Зазначений кейс можна прочитати дуже швидко і тому здобувачам освіти не потрібно готуватися вдома.

Кейс-вправа – надає здобувачеві освіти можливість застосувати на практиці здобуті навички. Найчастіше використовується там, де необхідно провести кількісний аналіз.

Кейс-ситуація – класичний кейс, що вимагає від здобувача освіти аналізу ситуації. У ньому найчастіше ставиться запитання: «Чому ситуація набула такого розвитку і її як можна вирішити?».

Кейс-ситуація, як правило, вимагає чимало часу для ознайомлення, тому з метою економії часу бажана попередня самостійна підготовка.

Схема роботи над кейсом-ситуацією:

- аналіз;
- пошук причин появи симптомів;
- виявлення справжньої причини;
- пошук варіантів рішення;
- вибір оптимального рішення;
- реалізація;
- контроль.

Кейс-ситуацію я завжди застосовую на своїх уроках, для того, щоб здобувачі освіти змогли легко адаптуватися до професійної діяльності, вирішувати складні завдання, брати на себе відповідальність, швидко реагувати на зміни у різноманітних ситуаціях, вміти працювати як в групі так і самостійно, бути креативними, а отже, конкурентоспроможними. Для ефективного використання кейсів в процесі підготовки кваліфікованих робітників, майстер виробничого навчання має володіти технологією розробки та використання кейсів.

Роль майстра виробничого навчання полягає у спрямуванні бесіди або дискусії, наприклад, за допомогою проблемних запитань і контролю часу роботи над проблемою.

Кейс-метод стає модним. Але разом з тим він починає сприйматися педагогічними працівниками, які не володіють достатньою методологічною культурою, досить поверхнево, нерідко він розглядається не як засіб творчого навчання, а спосіб викладацької бездіяльності. Кейс-технологія як навчальний метод використовується для того, щоб задіяти комунікативні та творчі здібності здобувачів освіти, навчити їх здобувати знання та сформувати компетентність.

2.3. ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ НА УРОЦІ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Однією із перспективних технологій навчання стає так звана кейс-технологія (case-study). Кейс-уроки – це інноваційний підхід у навчанні, тому що саме таким чином вирішується головна проблема освітніх закладів – як поєднати теорію з практикою і знання з компетентностями.

Використання case методу навчає здобувачів освіти орієнтуватися у виробничих умовах, не просто бачити проблему, але знайти шляхи її вирішення й усунення проблеми. Повноцінна підготовка неможлива без практико-орієнтованого підходу та застосування інтерактивних методів у навчанні.

Основними елементами кейсу є :

- *анатомія* кейсу;
- *середовище*: де відбуваються події в кейсі;
- *тема*: про що йде мова у кейсі;
- *питання*: які піднімаються питання у кейсі;
- *дані*: яка інформація подається у кейсі;
- *розв'язок* кейса: який вимагається стиль мислення (дедуктивний – застосування теорії, індуктивний – створення теорії, конвергентний – аналітичний, дивергентний – творчий);
- *аналіз* кейса: результат, який необхідно досягнути (закритий кейс єдина відповідь, відкритий – кілька можливих відповідей);
- *час*, необхідний для обговорення (мало часу, багато часу).

Метод case або метод конкретних ситуацій (від англійського case випадок, ситуація) – метод активного проблемно-ситуаційного аналізу.

Ефективність використання зазначеної технології, а саме кейс-методу полягає у стимулюванні індивідуальної активності здобувача освіти, перетворенню знань на особистий досвід здобувача освіти та максимальне використання натхнення й здібностей здобувачів освіти, що забезпечить високий рівень розвитку майбутніх фахівців.

Я використала метод «ситуація» на уроці виробничого навчання з теми: «Приготування макаронів відварних двома способами, приготування лапшевника з сиром, макаронник. Вимоги до якості».

Кейс метод «Ситуація»

Ситуація: макаронні вироби переварилися, чому сталася така ситуація?

1. Не дотрималися тривалості варіння.
2. Тривалість варіння макаронних виробів залежить від їх виду.
3. Макарони варто варити 20-30 хв., локшину 20-25 хв., вермішель 12-15 хв.

Вирішення проблеми: враховуючи, що після їх розварення рідини в ємності майже не залишилося, можна виконати такі дії.

- Злити рештки води й використати для запіканки.
- Злити рештки води, відкинути на друшляк і помити холодною перевареною водою і заправити маслом або сметаною що дасть змогу не злипнутися остаточно.
- Злити рештки води й додати твердий або кисломолочний сир.

Використання «Кейс-методу «Проблема» навчає здобувачів освіти орієнтуватися у виробничих умовах, не просто бачити проблему, але знайти шляхи її вирішення та ус

2.4. МЕТОД ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ

Проблемною називають ситуацію, для оволодіння якою здобувач освіти

має знайти й застосувати нові для себе знання чи способи дій. Майстри виробничого навчання створюють банк-«кейс» проблемних ситуацій, який використовується у навчально-виробничому процесі для підготовки здобувачів освіти до вирішення реальних проблем на виробничому навчанні.

Здобувачам освіти роздаються необхідні для роботи матеріали та формулюється основна проблема. Вони мають оцінити ситуацію й розробити шляхи виходу з неї.

Проблемні ситуації можуть різнитися за змістом, методами опрацювання даних, рівнем вимог до здобувачів освіти, їх тематика обов'язково має бути типовою до фахових вимог конкретної групи здобувачів освіти. У процесі опрацювання зазначеної ситуації у здобувачів освіти мають розвиватися практичні навички.

Функції майстра виробничого навчання:

- 1) привітання та організація взаємного представлення здобувачів освіти;
- 2) ознайомлення здобувачів освіти з проблемною темою;
- 3) організація опрацювання проблемної ситуації;
- 4) підбиття підсумків.

Функції здобувачів освіти:

- 1) аналіз проблемної ситуації;
- 2) збір й аналіз інформації на задану тему;
- 3) розроблення можливих шляхів вирішення проблеми, їх порівняння, вибір єдиного правильного;
- 4) критичне осмислення обраного рішення.

Мета методу проблемних ситуацій полягає в тому, щоб розвивати:

- 1) здібності осмислювати проблемні ситуації й знаходити правильні рішення;
- 2) альтернативне мислення;
- 3) здібності знаходити, оцінювати й використовувати інформацію;
- 4) комунікативні здібності.

2.4.1. ЕТАПИ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ

Робота за методом проблемних ситуацій проводиться у шість етапів:

1-ий етап – привітання, створення невимушеної атмосфери, взаємне представлення.

2-ий етап – роз'яснення правил методу проблемних ситуацій. Постановка завдання (усне чи письмове описання проблемної ситуації).

3-ій етап – самостійна робота здобувачів освіти або малих груп над проблемною ситуацією:

- прочитання опису проблемної ситуації, усвідомлення проблеми, про яку йдеться;

- обдумати, який довідковий матеріал є в розпорядженні (підручник, конспекти, довідники тощо);

- сформулювати мету, визначити кроки для досягнення мети, визначити проблеми, які виникнуть на шляху до мети.

4-ий етап – презентація окремими здобувачами або малими групами своїх рішень щодо розв'язання проблемних завдань, обмін думками.

5-ий етап – зведення результатів роботи у загальне вирішення проблеми. Формулювання прийнятого рішення та його обґрунтування.

6-ий етап – підбиття підсумків

2.5. ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ

Кейс-метод або метод ситуаційних вправ є інтерактивним методом навчання, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців. Він сприяє розвитку винахідливості, умінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз й діагностику проблем, спілкуватися іноземною мовою.

Кейс-метод передбачає командний характер пізнавальної діяльності, творчий підхід до пізнання, поєднання теоретичних знань і практичних навичок, глибоке занурення в ситуацію. Технологія «кейс» досить сильно впливає на професіоналізацію здобувачів освіти, сприяє їхньому дорослішанню, формує інтерес і позитивну мотивацію до навчання. Кейс-технології дають змогу виявити різноманітні точки зору, розвинути навички аналізувати та мислити критично.

Особливість роботи майстра виробничого навчання, який застосовує кейс-метод, полягає в тому, що він не тільки реалізує максимально свої здібності, але й розвиває їх. Основний зміст діяльності майстра виробничого навчання включає в себе виконання декількох функцій, зокрема: навчальної, виховної, організовуючої та дослідницької. Вони сприймаються у єдності, хоча в багатьох одні переважають над іншими. У процесі застосування кейсів спостерігається їх синкретична, органічна єдність.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ

До позитивних результатів застосування кейс-методу можемо віднести:

- відпрацювання навичок та вмінь співпраці у групі;
- відпрацювання навичок роботи в команді; здобувачі освіти підвищують свій індивідуальний результат, оскільки беруть відповідальність за окремий фрагмент завдання, роблячи внесок у вирішення загальної проблеми;
- відпрацювання навичок аналізу й систематизації інформації, розвиток критичного мислення;
- відпрацювання навичок та вмінь контролю свого часу (тайм-менеджмент);
- відпрацювання навичок презентувати результати своєї роботи;
- можливість застосування теоретичних знань під час виконання практичних завдань.

ВИСНОВКИ

Кейс-технологія, як і інші інтерактивні методи навчання, викликає зацікавленість у здобувачів освіти. Форма організації навчання забезпечує здобувачам освіти можливість практичного використання знань, які вони отримали на заняттях. Застосування кейс-технологій забезпечує дотримання загальних цілей навчання: засвоєння змісту й відпрацьовування навичок на необхідному рівні; особистісний розвиток здобувача освіти, розвиток аналітичних навичок і вміння працювати в команді; здатність вислухати й зрозуміти альтернативну точку зору; уміння виробляти узагальнююче рішення з урахуванням альтернатив; планувати свої дії й передбачати їхні наслідки. Використання кейс-методу повинно бути методично, інформаційно, організаційно й педагогічно зумовленим і забезпеченим як на рівні організації освітнього закладу освіти, так і на рівні планування його кожним майстром виробничого навчання. Як показує досвід, упровадження кейс-методу в освітній процес підготовки кваліфікованих робітників для майстра виробничого навчання означає серйозну роботу й потребує значної мобільності у спілкуванні зі здобувачами освіти під час роботи з кейсом.

Метод дає можливість розвинути у майбутніх кваліфікованих робітників самостійне мислення, уміння глибше зрозуміти тему, розвинути уявлення, зацікавити, розвинути мислення й уміння вести дискусію, отримати додаткову інформацію, поглибити знання, розвинути й застосувати аналітичне стратегічне мислення, здатність вирішувати проблеми й робити раціональні висновки, виробляти комунікаційні навички, поєднати теоретичні знання з реаліями життя, перетворити абстрактні знання у цінності й уміння.

Підбиваючи підсумок, зазначимо, що кейс-технологія – це інтерактивна технологія на основі реальних чи вигаданих ситуацій, спрямована не стільки на засвоєння готових знань, скільки на формування у здобувачів освіти нових якостей і вмінь, на вироблення думок чи рішень, на співтворчість здобувачів освіти і майстра виробничого навчання. Ми можемо впевнено стверджувати,

що застосування кейс-методу у виробничому навчанні цілком доцільне й ефективне, оскільки забезпечує активне формування й опанування майбутніми кваліфікованими робітниками навичок практичного використання вивченого теоретичного матеріалу. Упровадження кейс-методу на заняттях дозволяє на практиці реалізовувати компетентнісний, особистісно зорієнтований та діяльнісний підходи у виробничому навчанні, збагачує зміст професії.

Отже, аналізуючи суть і значення кейс-методу в освітньому процесі, дійшла висновку, що застосування означеного інноваційного методу під час навчання дасть змогу здобувачам освіти перевірити на практиці свої теорії, дослідження, підходи до проблеми, активізувати креативне мислення та творчий підхід, сприяти підвищенню якості навчання.

Список використаної літератури

1. Збірник міні-кейсів з дисципліни «Комунікативні процеси у навчанні» / ред. Л. О. Савенкової, В. М. Приходько. К. : КНЕУ. 2009. 343 с.
2. Миронець О. М. Використання кейс-проектів для ПТНЗ сільськогосподарського профілю / О. М. Миронець // Удосконалення управління регіональною системою професійно-технічної освіти в Україні: Інформаційно-аналітичний збірник за підсумками обласного ярмарку педагогічної та учнівської творчості професійно-технічних навчальних закладів. Дніпропетровськ. 2008. С. 19-23.
3. Михайлова Е. А. Кейс и кейс-метод: общие понятия / Е. А. Михайлова // Маркетинг. 1999. № 1. С.109-117.
4. Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода / Под ред. д-ра социологических наук, профессора Сурмина Ю. П. К.: Центр инноваций и развития. 2002. 286 с
5. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / Упор. Сидоренко О., Чуба В. К.: Центр інновацій та розвитку. 2001. 127 с.
6. Смолянинова О. Г. Дидактические возможности метода case study в обучении студентов [Электронный ресурс] / О.Г. Смолянинова. Красноярск: КГУ. 2002. Режим доступа: <http://www.lan.krasu.ru/studies/authors/smolyaninova/CASESTUDY/articles/ECASE.html>.
7. Шевченко О. П. Навчальний потенціал кейс-методу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://vuzlib.com/content/view/315/84/>
8. Шеремета П. М., Каніщенко Л. Г. Кейс-метод: з досвіду викладання в українській бізнес-школі / За ред. О. І. Сидоренка; 2-ге вид. К.: Центр інновацій та розвитку. 1999. 80 с.
8. <https://www.creativeschool.com.ua/blog/kejs-tehnologiyi-u-navchanni/>

Кілька порад, як починати занурення у кейс:

1. Почніть з вирішення простого завдання («проблеми»).
2. Попрацюйте разом зі здобувачами освіти у ролі члена команди, обговоривши разом мету та розподіл обов'язків у групі.
3. Заздалегідь підготуйте та запропонуйте здобувачам освіти ресурси, які вони можуть використовувати для вирішення кейсу.
4. Заплануйте окремо час для зустрічей команд та їхньої роботи, щоб здобувачі освіти чітко могли проаналізувати загальний часовий ресурс та обсяг роботи.
5. Розробіть разом зі здобувачами освіти загальні правила роботи в командах.
6. Давайте можливість здобувачам освіти рефлексувати на кожному етапі вирішення проблеми.
7. Під час роботи над вирішенням проблем також важливо допомогти здобувачам освіти розташуватися так, аби всі члени команди чули одне одного. Під час обговорення у командах важливо обрати особу, яка фіксуватиме основні тези, записуючи їх на дошці чи великому аркуші паперу. Також необхідно стежити за дотриманням часових меж, цю функцію теж може виконувати хтось із членів команди.

Метод кейсів доцільно використовувати тоді, коли здобувачі освіти мають певний фундамент знань. Адже якщо здобувачі освіти незнайомі з термінами та поняттями, якими описана проблема, то застосування цього методу швидше за все може викликати додаткові перешкоди до опанування матеріалу, аніж зацікавить та відкриє практичне застосування теоретичних знань. Тобто використовувати зазначений метод для вивчення нової теми – не найкраща ідея.

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

Загальні вимоги безпеки

- До роботи допускаються особи, які пройшли інструктаж з охорони праці і мають медичну книжку.
- До виконання практичних робіт кухаря допускаються особи, що вміють працювати на електромеханічному обладнанні для кухні.
- Виконуйте роботу в установленій діючими нормами фірмовій одежі.
- Дотримуйтеся правил особистої гігієни та санітарії.
- Дотримуйтеся правил пожежної безпеки.
- При травмуванні звертайтеся за медичною допомогою й повідомте про це головного експерта.
- За невиконання правил Ви несете відповідальність відповідно до діючих законодавства і правил внутрішнього трудового розпорядку. 3.2. Вимоги безпеки перед початком роботи.
- Правильно одягти спецодяг: волосся сховати під головний убір, рукави одягу застебнути біля зап'ясть рук, не заколювати спецодяг голками, шпильками, не тримати в кишенях гострі предмети.
- Оглянути робоче місце, прибрати всі зайві речі, що заважають працювати.
- Перевірити справність кухонного інвентарю, необхідних для роботи інструментів, обладнання, пристосувань.
- Перевірити наявність гумових килимків під ногами біля кухонного обладнання.
- Переконайтеся у відсутності оголених кінців електропроводів.
- Перевірити роботу механічного обладнання.

Забороняється

- Робота пекарських шаф за відсутності у камерах подових листів не допускається;
- Ручки пекарських шаф повинні мати ізоляційне покриття.

- Під час випікання виробів необхідно користуватися рукавицями.
- Не дозволяється робота шаф з несправними терморегуляторами та пакетними вимикачами;
- Дверцята камер повинні щільно закриватися. 3.3. Вимоги безпеки під час роботи. Зберігати своє робоче місце у чистоті, негайно прибирати з підлоги розсипані (розлиті) продукти і не допускати зайвих запасів продуктів на робочому місці. Вмикати обладнання в мережу сухими руками, вмикати і вимикати за допомогою кнопок «Пуск» і «Стоп». Не залишати без нагляду працююче обладнання. Дотримуватися вимог заводської документації на експлуатацію. Стежити, щоб ножі мали гладенькі, зручні, міцно насаджені ручки. Під час роботи з плитою та під час відкривання дверцят камери пароконвектомату розташовуватися на безпечній відстані. Поверхня кухонної плити повинна бути рівною, без виступів та тріщин. Пересувати посуд поверхнею плити обережно без ривків і великих зусиль. Стежити за тим, щоб поставлені на плиту жири для розігрівання не спалахнули від високої температури. Залити жир до жаровні (сковороди) до її ввімкнення. Завантажувати й розвантажувати обсмажені продукти із фритюрниці у металевій сітці. Під час смаження напівфабрикатів класти їх з нахилом від себе. Зливати масло із ванн тільки після вимкнення фритюрниці з мережі. Складати напівфабрикати на розігрітій сковороді і листи рухом «від себе». Стежити, щоб під час кипіння вміст не виливався через край каструлі. 8 При сильному кипінні зменшити вогонь. Під час перенесення гарячої їжі не притуляти каструлю до себе. Кришку гарячого посуду брати рушником і відкривати рухом «на себе». Сковороду ставити й знімати спеціальними пристосуваннями з дерев'яними ручками. Припинити роботу при виявленні несправності.

Вимоги безпеки після закінчення роботи

- Після закінчення роботи необхідно вимкнути обладнання.
- Прибрати робоче місце. Звільнити його від відходів виробництва, винести сміття, звільнити проходи.
- Почистити, помити інвентар, інструмент, скласти його у відведене для нього місце.
- Зняти спецодяг, покласти його у відведене для нього місце.

Вимоги безпеки у аварійних випадках

- негайно відключити від мережі електрообладнання.
- Не допускати у небезпечну зону сторонніх осіб. Повідомити про те, що сталося експерта.
- Під час отримання травми або нещасного випадку негайно звернутися до головного експерта, який надасть потерпілому першу медичну допомогу.
- У випадку виникнення пожежі викликати пожежну охорону за телефоном «101», повідомити адміністрацію, застосувати заходи з ліквідації пожежі, використовуючи первинні засоби пожежогасіння.
- Під час виявлення несправності, поломки кухонного обладнання припинити роботу на ньому, повідомити безпосереднього технічного експерта і головного експерта.